

SYKE/2024/953

SYKE/2023/1396-1

Suomalais-ruotsalaisen rajajokikomission lausunto kahteen kuulemiseen liittyen merelliseen tuulivoimaan Eteläisellä Itämerellä:

1.Lausunto Suomen tarpeesta osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (SYKE/2024/953)

2.Lausunto täydentävään ilmoitukseen muutoksista Latviaan suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (SYKE/2023/1396-1)

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio kiittää lausuntopyynnöstä. Vaikka hankealue sijaitseekin Suomalais-ruotsalaisen rajajokisopimuksen (91/2010) maantieteellisen soveltamisalueen ulkopuolella voi hankkeella olla vaikutuksia, jotka ylettyvät Tornionjokeen vaelluskaloihin kohdistuvan vaikutuksen kautta. Tornionjoen lohi vaeltaa jopa Eteläiselle Itämerelle mahdollisesti hankealueen läpi tai merikaapeleiden yli, jotka johtavat tuotetun sähkön maalle. Komissio korostaa, että Ruotsi ja Suomi ovat YK:n merioikeusyleissopimuksen artiklan 66 tarkoittamia alkuperävaltioita Tornionjoen lohen osalta. Ruotsi ja Suomi ovat solmineet keskenään rajajokisopimuksen ja sopineet siinä, että sopimuksen yhtenä kansainvälisoikeudellisena peruspilarina on YK:n merioikeusyleissopimus. Rajajokisopimuksessa on sovittu, että erityistä huomiota on kiinnitettävä kalakantojen suojeluun ja kestäväan käyttöön (art. 2.2.d). Lisäksi on sovittu, että Tornionjoen lohen poikastuotanto tulee pitää kestäväan enimmäistuoton tasolla. Rajajokisopimuksen artiklassa 8 on sovittu, että rajajokikomissio toimii valtioiden välisenä yhteistyöelimenä. Edellä mainituilla perusteilla rajajokikomissio on asianosainen lausumaan Tornionjoen lohen koko elinkiertoa mahdollisesti vaikuttavien toimien osalta.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio toteaa Suomen osallistumisen merituulivoimahankkeen ELWIND kuulemiseen tärkeäksi. Komissio korostaa, että rajanylittäviä vaikutuksia ei voida poissulkea varsinkaan ajatellen vaelluskalakantoja.

Tätä kirjoittaessa on edelleen rajallisesti tietoa mahdollisista vaikutuksista vaelluskalakantoihin merellisestä tuulivoimasta. Ottaen huomioon suuren määrän suunniteltua merellistä tuulivoimaa Itämerellä ja Pohjanlahdella komissio korostaa varovaisuusperiaatteen mukaan toimimisen tärkeyden. On tärkeä perusteellisesti selvittää mahdolliset yhteis- ja kumulatiiviset vaikutukset vaelluskalakantoihin kaikista suunnitelluista tuulivoimahankkeista koko Itämerialueelta kokonaisuudessaan.

Lausunnon on valmistellut komission vesi- ja ympäristöinsinööri Simja Lempinen. Komissio on hyväksynyt lausunnon sähköpostimenetelmällä 19 syyskuuta 2024 ja lausunto on tallennettu ACTA diaarihallintajärjestelmään.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio